

اثر پودر کنگرفرنگی بر فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی مسموم شده با تتراکلریدکربن

سجاد گوهری^{۱*}، فیروز صمدی^۲، فرزانه گنجی^۳، یوسف جعفری آهنگری^۲، سعید حسینی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام و طیور، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۲- هیئت علمی گروه علوم دامی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی

۳- هیئت علمی گروه زیست شناسی، دانشگاه گلستان

* نویسنده مسئول: سجاد گوهری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی. goharisajad80@yahoo.com

چکیده

این آزمایش به منظور بررسی اثر گیاه کنگر فرنگی بر فراسنجه‌های خونی جوجه‌های گوشتی مسموم شده با تتراکلریدکربن انجام شد. این آزمایش با تعداد ۶۰ جوجه‌ی گوشتی سویه راس در قالب طرح کاملاً تصادفی انجام گرفت. جوجه‌ها به چهار گروه ۱۵ تایی تقسیم شدند. گروه‌های آزمایشی شامل: گروه اول: گروه شاهد (تغذیه شده با جیره توصیه شده NRC)، گروه دوم: تغذیه شده با جیره توصیه شده NRC + دریافت پودر کنگرفرنگی به میزان ۳ درصد در جیره، گروه سوم: (تغذیه شده با جیره توصیه شده با NRC + خوراندن تتراکلرید کربن به میزان یک میلی‌لیتر به ازای هر کیلوگرم وزن بدن) و گروه چهارم: (تغذیه با جیره توصیه شده NRC + دریافت پودر کنگرفرنگی به میزان ۳ درصد در جیره + خوراندن تتراکلرید کربن همانند گروه سوم). نتایج نشان داد که پودر کنگرفرنگی باعث کاهش معنی‌دار ($P < 0.05$) کلسترول سرم خون شد ولی از نظر آماری تاثیری بر میزان تری-گلیسرید، پروتئین تام و آلبومین نداشت.

کلمات کلیدی: جوجه‌گوشتی - تتراکلریدکربن - تری‌گلیسرید - کلسترول - کنگرفرنگی

مقدمه

استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها در تغذیه دام و طیور بدلیل تاثیر سوء آنها بر انسان (مقاومت دارویی و غیره) با محدودیت و در برخی کشورها ممنوع می‌باشد. بنابراین، تلاش‌ها به سمت جایگزین کردن افزودنی خوراکی در پرورش دام و طیور می‌باشد (۷). افزودنی‌های با منشأ گیاهی در مقایسه با آنتی‌بیوتیک‌ها تاثیر سوء کمتری بر سلامت انسان دارند. خیلی از گیاهان و عصاره‌های گیاهی فعالیت ضد میکروبی و ویژگی‌های آنتی‌اکسیدانی دارند که می‌توانند به صورت افزودنی در تغذیه دام و طیور استفاده شوند (۲). کنگرفرنگی یکی از قدیمی‌ترین گیاهان دارویی جهان است که در طول هزاران سال کشت می‌شده است. این گیاه در زبان انگلیسی آرتیشو و در زبان فارسی کنگرفرنگی، آرتیشو، انگنار و ارده‌شاهی خوانده می‌شود. این گیاه بومی جنوب اروپا، مدیترانه، شمال آفریقا و جزایر قناری است. در ایران به صورت خودرو مشاهده نمی‌شود و تنها در برخی از مناطق کشور از جمله قزوین و اندیمشک به صورت محدود کشت می‌شود. قسمت مورد استفاده کنگرفرنگی ریشه و اندام هوایی آن است. مطالعات نشان داده که عصاره این گیاه باعث افزایش ترشح صفرا شده و میزان کلسترول و چربی خون را کاهش می‌دهد همچنین این گیاه دارای ترکیبات فنولی می‌باشد که اثر ضد میکروبی دارد (۱). به خوبی ثابت شده که تتراکلریدکربن یک عامل سمی برای کبد است که